

17.12.2018

SOMPION MAAMIESSEURAN TALO

Alkusanat

Tämän vuoden tammikuun 4. päivä sain Sodankylästä puhelun sukuuni kuuluvalta Mika Korvaselta. Hänellä oli kiinnostavia kysymyksiä liittyen vanhaan Korvaseen. Mika kyseli, tiedätkö minä mitään Sompion maamiesseuran talon kohtalosta? Kysymys terävöitti muistiani vanhoista ajoista ja pikkutarkkana muistui mieleeni kuva ja vastaus Mikan kyselyyn. Tietoni oli pienen pojan muistikuvaa, eikä se sisältänyt läheskään kaikkea, mitä tuohon taloon liittyi. Eli tiesinhän minä juuri sen verran, että talo oli jäänyt keskeneräiseksi, kun tuli tietoa Lokan altaan rakentamisesta. Ja olihan kysymyksessä talo ja paikka, jonka saatoin päivittäin Korvasessa asuessani jo kotiportailta nähdä. Tämä harmaa lautaseinäinen pytinkihän oli siellä pystyssä pärekattoineen ja avoimine ikkuna- ja oviaukkoineen – mieleen painunut ja nyt palautunut siitä kirkas muistikuva. Se hengitteli silloin ikkuna- ja ovireikiensä kautta päivittäistä vanhaa sompiolaista tervettä viimaa. Mika kertoi, että he kunnassa ovat digitoimassa vanhoja asiakirjoja ja siinä yhteydessä hän oli törmännyt Sompion maamiesseuran talon rakennuspiirrustuksiin ja rakennuslupahakemukseen, mutta lopullisia päätöksiä ei rakennukseen liittyvissä asiakirjoissa ole. Ajattelipa hän asian johdosta soitella sitten tutulleen ja tiedustella talon historiaa. Tuossa vaiheessa vastasin Mikalle, että maamiesseura myi aikanaan rakennuksen Kemijoki Oy:lle ja luultavasti keskeneräiseksi jäänyt rakennus poltettiin. Pyysin Mikalta kopiot taloon liittyvistä asiakirjoista.

Puhelu Mikan kanssa sai minut kiinnostumaan vähän enemmän talon historiasta ja kaikesta siitä, mitä oli tuon rakennuksen eteen ehditty tehdä ja ketä silloisia kyläläisiä on hommassa ollut mukana. Ja minkälaisia vaiheita rakennuksen syntymiseen on ehtinyt matkan varrella olla? Lisäksi aloin innokkaasti etsiä asiakirjoja ja lähinnä Sompion maamiesseuran silloisia pöytäkirjoja ja mahdollisesti valokuvia, jotka aiheeseen liittyisivät. Pettymyksekseni huomasin, että koin ”vesiperän”. Usealta taholta tapahtuneet tiedustelut eivät tuottaneet tulosta.

Onneksi tiedossani oli vielä elon taivalta taittamassa olevia henkilöitä, jotka silloin 50- luvulla olivat nuoria ja aktiivisia korvaslaisia ja varmaankin paljosta tietoisia. Osuin oikeaan. Heitä varmaan olisi vielä monia muitakin, mutta lähimmiltä tuntemiltani henkilöiltä aiheesta kyselin.

Olen keskustellut tästä aiheesta veljeni Sepon kanssa (86v), Voitto Alakorvan kanssa (94v) sekä Sulevi Martinin kanssa (86v). Sepon ja Sulevin kanssa henkilökohtaisesti ja Voiton kanssa puhelimitse. Ja varsinkin Sulevi tiesi tarkoin maamiesseuran toiminnasta sekä talon rakentamisvaiheista. Hän oli ollut pitkäaikainen seuran sihteeri ja kertoi tapahtumat tarkkaan kuin historiankirjasta lukien. Minulla oli tilaisuus vieraillla Sulevin ja Martan luona tämän vuoden helmikuun 5. päivänä Sodankylässä Lompolontiellä, ja sain tuolloin liki 4 tunnin vierailun aikana Sulevilta hyvin perusteellista tietoa maamiesseuran talon rakentamisvaiheista. Saman suuntaista tietoa sain myös Voitolta ja Sepolta.

1. Maamiesseuran toiminnasta

Sulevi kertoi aluksi tarkemmin Sompion maamiesseuran toiminnallista taustaa. Tulkoon myös tämä puoli kirjatuksi, jotta jälkipolvet saisivat kuvaa silloisesta vapaa-ajan viettämisestä ja silloisten ihmisten harrastuksista maamiesseuratoiminnan sisällä. Tämä Sompion maamiesseuran toimintahan

on tapahtunut sotien jälkeen. Ennen sotiahan toimi silloinen Lokassa perustettu maamiesseura, joka oli yhteinen Lokan ja Korvasen kanssa. Lokkalaiset perustivat sitten myöhemmin omansa ja korvaslaiset omansa. Korvaseen syntyi Sompion maamiesseura. Sotien jälkeenkin oli vielä paljon yhteistä molempien maamiesseurojen kesken. Kokouksissa sovittiin mm. maatalousnäyttelyssä käynneistä ja siinä yhteydessä joskus osallistuttiin maatalousnäyttelyssä pidettyihin lentopallo-otteluihin.

Sompion maamiesseura oli sellainen yhdistys, jonka kaikki kyläläiset saattoivat hyväksyä. Maamiesseuran toiminta oli poliittisesti riippumatonta, joten se antoi mahdollisuuden kaikkien kyläläisten osallistumiseen eri tapahtumiin. Ja se oli hyvinkin tärkeä silloisten nuorten kannalta, koska toimintaan liittyi kiinteästi urheilu. Talvella seura järjesti hiihtokilpailuja ja porokilpailuja ja kesällä oli yleisurheilua mm. Korvasen kylän ympärijuoksu. Lisäksi oli köydenvetokisa, mikä käytiin lokkalaisten kanssa.

Jo näitä ennen seura järjesti opastusta maanviljelyyn. Seuran kokouksissa vieraili agrologeja, jotka tätä viljelytietämystä korvaslaisille jakoivat. Maamiesseuralla oli sahra ja kylvökone. Kylvökone oli heinäkylvökone ja sahra oli perunasahra.

Seuran tärkeimpiä aktiivisia toimijoita olivat kotitalouteen liittyen naiset. Oli erityinen naisosasto, joka järjesti ompeluseuroja, myyjäisiä ja erilaisia kursseja. Heillä oli mattojen kutomista ja maamiesseurallahan oli yhteiset kangaspuut. Niitä kierrätettiin tarpeen mukaan talosta taloon ja niillä kudottiin pääasiassa mattoja ja miksei joku saattoi kutoa täkäniäkin ja ”mahollisesti muutaki itte kukanenki tarphensa mukhan.” Ompeluseuroja järjestettiin parhaimmillaan jopa viikottain ja pitopaikka siirtyi talosta taloon. Siellä ommeltiin, kudottiin, kahvisteltiin ja laulettiin. Se oli tärkeää yhdessä oloa ja ajanvietettä varsinkin pimeinä talviaikoina. Ja oli ihan normaalia, että ompeluseuroihin saattoi osallistua myös miehiä. Niihin osallistui koulun

opettajia ja vuosittain järjestettiin koululla juhlatilaisuuksia, joissa esitettiin näytelmiä ja joulun aikaan pidettiin puurojuhlia.

Tanssimista ei oikein koululla voinut harrastaa. Talvisin tanssittiin pirteissä ja kesäisin ladoissa tai kylän tanssilavalla, kun ilma antoi myöten. Varsinkin Samppalan pirtissä (Sanfrid Hyötylän ja Maijan talossa) ja Ove ja Aito Korvan talossa Oven tiloissa tansittiin useasti. Ja kun nyt puheena olevaa maamiesseuran taloa ruvettiin talkoilemaan, niin aina pidettiin päälle talkootanssit. Kylällä oli silloin paljon nuorisoa, mutta sellaista kokoontumispaikkaa heille ei ollut, missä olisi voinut vapaammiin huvitella ja tanssia. Koululla oli omat sääntönsä ja ne rajoittivat huvittelupuolen harrastuksia.

Tanssien yhteydessä piti järjestää ohjelmaa. Esitettiin näytelmiä tai pidettiin puheita, jotta lipputuloista ei tarvinnut maksaa huviveroa. Erityisesti puhujana tilaisuudessa usein esiintyi Moskun Sulo (Sulo Tanhua). Hän oli käynyt maatalouskoulun ja oli siellä oppinut hyväksi puhujaksi. Sulo osasi sopivasti pitkittää ja venyttää puhettaan, että normit täytyivät ja voitiin siirtyä tanssimaan.

(Mitähän kaikkea Sulo oli puhunut, kun Sulevia nauratti tässä yhteydessä niin makeasti?!!)

Aina kuitenkin keksittiin jotakin ohjelmaa, eikä veroja makseltu. Ohjelman jälkeen sai olla puolitoista tuntia tanssia. Nekin taisivat mennä joskus pitkäksi? Alakorvan Voitto oli hyvä soittamaan haitaria, ja hänen soittonsa tahtiin tanssissa mentiin. Ja siinä vaiheessa kun maamiesseuran taloa ruvettiin talkoilemaan Samppalan Pertti (Pertti Hyötylä) toimi hanuristina Voiton jälkeen.

2. Maamiesseuran talon rakentamisen valmistelua

Niinpä siirryttiin sitten keskustelussa varsinaisen talon rakentamisen alkulähteille eli miten hankittiin puutavara ja muut rakennustarvikkeet, maa rakennuksen sijainnille, rakennusluvat jne.

Ja näinhän Sulevi kertoili: Siitä rakentamisen aloittamisesta oli ollut puhetta pidemmän aikaa ja niinpä sitten kerran päätettiin, että hommataan kuitenkin puutavara ensiksi. Se oli kesä aikaa ja oli jo sääskiaika tulossa. Se hoputti hommaan ryhtymistä ajoissa. Se oli toukokuun puoliväliä, kun menimme - Sulo ja minä - metsäteknikko Mäcklinin Lassen puheille. Lasse oli Korvasessa asuva metsähallituksen silloisen Luiron hoitoalueen metsäteknikko. Hänhän suhtautuikin erittäin asiallisesti ja myönteisesti tähän meidän puutavaran hankintasuunnitelmaan. Ja kyllähän Lasse oli matkassa ja hengessä mukana siinä meidän maamiesseuran toiminnassakin. Lasse lupasi meidän kaataa tarvittavan puumäärän Kuolpunasta. (tämä sijaitsi Karhun Heikin talon yläpuolella Luirojokivarressa ja joen länsipuolella). Hän antoi vain neuvoksi, että alkää nyt yhdestä paikasta niitä puita kaatako siitä jokitörmästä ettei auvakkoa pääse syntymään. Otatte vain sopivasti niitä puita sieltä täältä, ettei se niin pahasti näy. Se meni muutenkin hienosti, kun puiden hinnasta ei tarvinnut neuvotella. Sitä puolta ei tarvinnut käsitellä ollenkaan. Ei Lasse lähtenyt niitä kaadettavia puita erikseen merkkamaan, eikä hän lähtenyt kaatopaikalle ollenkaan mukaan. Siellä omin päin me saimme kaataa ne puut, mutta Lasse varoitti, että ”äläkää nyt sitä törmää palijaaksi hakakko”. Ja eihän siinä muuta kuin ryhdyttiin heti talkoilemaan. Tuolloin elettiin vuotta 1953 tai 1954. Kuitenkin sen jälkeen, kun Seppo ja minä olimme käyneet jo sotaväen.

3. Rakennuspuiden hankinta

Lähdimme kolmisin Voitto, Seppo ja minä kolmella hevosella ratsastamalla paikalle. Veneellä vietiin sinne purilaat ja minulla oli reki, joka oli rakennettu sellaiseksi, että sillä sai kesällä tukkia vetää hännällään. Ja siellä oli erikseen porukka, joka niitä puita oli kaatamassa. Oikein hyvin muistan, että yksi terhakka poika kaatoporukasta jäi mieleen ja se oli Tervosen Raimo. Silloin ei ollut moottorisahoja. Porukka kaatoi puut justeereilla ja pokasahoilla, ja homma hoitui yhdessä päivässä. Hevosilla ne vedettiin törmälle valmiina vyörytettäväksi jokeen. Tukkien määräksi koostui laskelmieni mukaan lautana ja lankkuna yhteensä noin 7 standarttia (= kansankielellä myös tanttu, joka on englantilainen laivausmitta standert, joka on 165 kuutiojalkaa, ja joka on noin 4.9 kuutiometriä) Alakorvan Sulo, joka oli maamiesseuran puheenjohtajana, niin hänen kanssaan laskettiin tämä tukkien määrä. Hänen kanssa sovittiin sitten tapa, millä tavalla puut saadaan Korvaseen. Ja niin sovittiin, että vyörytetään puut irtohommana ja yksitellen jokeen ja sillä lailla uitetaan ne kylään.

4. Rakennuspuiden kuljetus Korvaseen

Myöhemmin sitten Korvasessa sovittiin Sulon kanssa, että Seppo, Sulo ja minä, jolla oli perämoottori, menemme kolmisin kaatopaikalle. Ja jo aikaisemmin olimme sopineet niin, että Sulo menee etukäteen Korvaseen, jossa laitetaan sillan alla oleva uiton puomi kiinni yli joen ja kun viimeiset hännät tulee, niin hän hälyyttää kyläläiset töihin. Sulo vietiin veneellä yli joen Karhun Heikin puolelle jokea, että pääsee kylälle takaisin. Silloin oli tosi lämmintä ja laitoimme kaikki vaatteemme Sepon kanssa siihen meille jääneeseen veneeseen. Eli mehän touhusimme Sepon kanssa siellä ilman vaatteita. Oli silloin niin lämmin se ilma. Olimme ihan ilkosillaan. Mehän Sepon kanssa värkkäsimme siinä myötävirtaan mennessä ja laskimme välillä tukilla. Se homma kesti sen päivän ajan ja meni siinä se yksi yökin. Ja kun tulimme aamulla Korvaseen,

niin siellä oli puomi kiinni ja talkooporukka jo valmiina odottamassa. Puut vedettiin sitten jokirannasta talkoolaisten hevosilla sahauspaikalle ja Silmävaarassa asuvan Keinäsen Toivon Korvasen koneyhtiöltä ostetulla traktorilla. Siinä Toivolla oli kumirenkailla varustettu kuljetysysteemi traktorin perässä. Se sahauspaikkahan oli siinä Peuran Kallen tontilla, jonka Kalle oli ostanut Hyötylän Eemeliltä (=Räpsy Empalta, jolla oli ennen sotia ollut tontilla talo ja Emppa oli asustellut siinä ”Kuusamon Ellin” kanssa). Tontti sijaitsi Moskuun menevän kärrytien varressa noin 100 metriä Lokan tiestä vasemmalla puolen Moskun suuntaan. Sinne tuli se sahauspaikka ja sehän oli siinä teidän talon vieressä aidan takana.

5. Puut laudoiksi

Peuran Kallella oli sirkkeli, joka oli entinen kyläyhtymän sirkkeli ja jonka hän lupasi käyttöömmme. Hän hoiti vehkeet sinne paikalle ja ilmoitti, että hommatkaa oma porukka niitä puita sahaamaan. Se sirkkelin käyttö ei maksanut mitään. No ei siinä sen kummempaa, mutta se Sulokin joutui sinne vasan merkitykseen. Kesä paino päälle ja Voitolla alkoi ne kyydityshommat Luirolla. Hommasin kuitenkin siihen Aiton ja Sepon ja porukalla se sahaus sitten alkoi. Kyllä se sirkkelin terä oli kyllä tosi onneton. Kyllä sillä Kallella oli kolmekin terää siinä, mutta kukapa se nyt parhaimpansa lainaan antaa. Huomasin heti, että eihän siinä terässä ollut jakoa minkäänlaista ja se terä ahisti. Minä kuitenkin osasin sen terän laittaa kuntoon ja Aito oli siinä apuna. Ja niin siinä me kolmestaan Aito, Seppo ja minä sahasimme kaikki ne tukit rakennukseen sopivaksi sahatavaraksi.

6. Erilaisia työtehtäviä

Mehän olimme kaikki rakentajia ja tarkoin sahatessa laskimme sen, minkälaista sahatavaraa tarvitaan mihinkin paikkaan. Aitohan siinä tietenkin vanhimpana oli asiantuntijana. Sahaamisessa oli täysi työ, kun

heinänteko alkoi painaa päälle. Sahatavara pinottiin taapeleihin ja annettiin niiden olla seuraavaan kesään, jolloin varsinainen rakentaminen sitten alkoi. Minun tehtävänä oli toimia rakennustoiminnan vetäjänä.

Rakentaminen edistyi sujuvasti ja kylän kynnelle kykenevät osallistuivat rakentamiseen. Monilla saattoi olla omiakin kiireitään, mutta aina mukana sellaisetkin vai jaksoivat olla. Muistan kuinka Alakorvan Olavillakin oli porojen vasottamiset ja muuta, mutta siltikin mukana hänkin vain oli talkoilemassa.

Lisäksi naiset hoitivat kahvitukset ja olipa itse rakentamisessakin naisväkeä mukana. Taloon katto rakennettiin päreistä. Sitä varten oli hankittu passelit pölkkypuut ja käsikäyttöisellä pärehöylällä rakennuksen vierustalla ne sitten höylättiin ja nosteltiin sitä mukaa katolle, jossa tekijät iski ne paikoilleen. Naisethan pääasiassa ne päreet höyläsivätkin ja miehet katolla takoivat ne sitten kiinni.

7. Talkoiden lomassa

Tästä tulikin minulla mieleen yksi omakohtainen kokemus, kun jouduttiin siirtämään talkoohomma seuraavaan päivään. Olimme siinä aloittamassa katonlaittoa ja porukkaa alkoi tulla jo paikalle. Olin edellisenä talvena ostanut traktorin. Ja nyt sitten isä (Samuel Martin) tuli sinne talkoopaikalle ja sanoi, että minun pitää lähteä kotiin. Sinne oli tullut autolla traktorin huoltomies. Mies oli vaatinut, että minun pitää olla ehdottomasti paikalla, kun kone takuuhuolletaan. Eikä siinä auttanut mikään ja lähdeävä oli. Traktorin konekin purettiin hajalle, kansikin avattiin ja niin päin pois. Koneesta käytiin kaikki paikat läpi, jonka jälkeen moottori koottiin ennalleen. Se oli sen aikaista huolto-opetusta se, että piti itse olla näkemässä ja paikalla, miten huollot tehdään.

8. Rakennustyö etenee

No, kuitenkin seuraavana päivänä katto saatiin valmiiksi ja ennen kesän loppua. Enempään ei katon laittamisen jälkeen enää ehditty. Ikkunat ja ovet jäi asentamatta.

Seuraavana vuonna oli sitten tarkoitus jatkaa rakentamista ikkunoitten ja ovien asentamisella. Kylän koululle oli aikaisemmin vaihdettu uudet ikkunat ja entiset otettiin talteen ja vietiin sinne meille säilöön. Ne laitettiin sinne meidän pikkupuolen välikatolle. Ja eihän ne muuten sinne sopineet, kun piti päätylautoja repiä sieltä irti, että saatiin kaikki sopimaan sisälle. Ja se välikattotila tuli aivan täyteen. Talon rakentamisessa oli jo valmiiksi otettu ikkunoitten mitat huomioon niin että rakennuksen ikkuna-aukot oli rakennettu sopivan kokoisiksi.

9. Altaan tulo ja sen seuraukset

Sitten kävi niinkuin kaikki tietävät. Sompiolaisten korviin alkoi kuulua huhuja, että kylät hukutetaan säännöstelyaltaan alle. Eikä siinä mennyt kauan aikaa, kun huhut muuttuivat todeksi. Sehän lamaannutti täysin kaiken toiminnan, niin myös harrastustoiminnan maamiesseuran osalta. Niin kävi, että sinne jäi ikkunat meidän pikkupuolen välikatolle, kun lähdimme pois Korvasesta ja siihen päättyi maamiesseuran talon rakentamisen historia.

Jäljelle jääneet rakennukseen tarkoitetut loput puutavarat jäivät sinne sahauspaikalle. Ja kävi vielä niin, että allassavottojen alkaessa Kemi Oy:n pillarimies aukoessaan talvella tietä umpilumessa, ei tiennyt tarkkaa tien paikkaa Moskuun päin. Hän puski ne puutavarat ylös sieltä lumen alta. Kuitenkin niistä saatiin vielä käypää tavaraa. Niitä myytiin sitten Leinon Toivolle ja losoja eli pintalautoja Valle Heikille, joka vei ne vasotuspaikalle

Silmävaaraan. (Niistä rakennettiin ainakin kota, joka oli altaan rakentamisen jälkeenkin vielä pystyssä. Heikki olisi kyllä tarvinnut puutavaraa kämppäänsäkin Karhakkaperälle, sillä siinä oli mustaksi nokeutunut maalattia).

10. Maamiesseuran talon myyminen Kemijoki Oy:lle

Sitten alkoi valmistelu talon myyntiä varten. Tätä ennen oli ollut vähän epätodellinen tunnelma. Oli vaikea uskoa, että juurikohan tuommonen allashomma toteutuu. Uskottava se oli, kun ensimmäiset kylän talolliset tekivät kauppoja ja allasherrat rupesivat pyörimään kylissä.

Sulo oli aikanaan hoitanut sitä rakennusprojektia sinne kunnan suuntaan, mutta mitään virallista ei siihen liittyen ollut olemassa. Piti ryhtyä laatimaan virallisia piirrustuksia ja hakemaan rakennuslupia kunnasta. Olin silloin taksoituslautakunnan jäsen ja kävin kunnassa rakennusviranomaisten luona samalla kertaa ja hoidin rakennustarkastajan kanssa ajan tasalle talosta sellaiset piirrustukset, miksi se oli alunperin suunniteltu rakennettavaksi. Samoin rakennuslupahakemus haettiin virallisesti ja kaikki hyväksyttiin kunnassa vähän niinkuin jälkikäteen. Nämä paperit laati silloinen Sodankylän rakennustarkastaja, joka oli Toivo Vähä-Haukijärvi.

Taloa rakennettiin Mattilan Jussin (Juho Korvan)maalle. Jussi oli luopunut tilastaan poikiensa Aiton ja Oven hyväksi. Maapohja, joka oli kooltaan 40mx40m eli 1600 neliömetriä, oli jäänyt lohkomatta. Se jäi määräläksi, eikä lohkomistoimitusta koskaan pidetty. Maamiesseura maksoi tontista kummallekin veljekselle 11 000 markkaa. Sulon kanssa me kaikella tavalla yritimme valmistautua tulevaan kauppaan Kemijoki Oy:n kanssa. Piti hinnoitella ja saada paperille kaikki toimenpiteet, mitä talon hyväksi oli tehty. Mitä siitä oli mennyt kuluja ja mitä tarpeettomaksi jääneitten rakennustarpeiden osalta oli myynnissä

saatu rahaa. Hinnoittelimme myös rakennustöihin menneitten talkootuntien määrän. Nämä kaikki merkittiin ja laskettiin maamiesseuran kirjanpitoon. Ja tietenkin kaikillehan kannatti laittaa niin korkea hinta kuin mahdollista.

Mehän lähdimme sitten Sulon kanssa Rovaniemelle tekemään Kemijoki Oy:n kanssa kauppoja. Se oli syksyaikaa. Muistan vielä, kun meidän kyydissä lähti teidän vävy se Selman mies, poliisi Männistö. Hän jäi silloin Sodankylään ja siellä meillä olimme Sodankylässä yötä ja jatkoimme matkaa aamulla Rovaniemelle. Sitä minä en tiedä minne se Männistö siellä Sodankylässä jäi. (Männistö jäi kotiinsa Sodankylään Selma vaimonsa huomaan). Muutenkin se menomatka jäi mieleen, kun Sulolla tuli vaivoja. Hänellä oli ollut huono olo. Oli ollut pää vähän kipeä ja nokka. Vaivaan mies oli ottanut aspiriinitabletin. Sen jälkeen tuli niin paha olo, että mies meinasi kuolla. Nenä turposi ja levesi ihan kauheasti ja silmät meni mustaksi. Silloin paljastui se, että Sulo oli ollut allerginen aspiriinille. Loppujen lopuksi kaikki meni kuitenkin hyvin hänen kohdalta.

Rovaniemellä menimme sitten Kemijoki Oy:n tiloihin. Yhtiöhän oli jo tarjouksen tehnyt ja niin mekin olimme puolestamme laskeneet, paljonko rahaa pitäisi tulla. Ongelmana oli kaupanteossa se maapohja. Ne eivät halunneet laittaa sille mitään arvoa sen tähden, kun sitä tonttia ei oltu lohkottu. Kauppa kuitenkin onnistui ja Kemijoki Oy maksoi sen pyytämämme hinnan puolitoistakertaisena, kuten asiaan kuuluikin. Se oli kyllä kova paikka se tonttihomma, kun sitä ei oltu lohkottu. Hyvin kuitenkin meidän mielestä kauppa meni, sillä yhtiö maksoi talosta 1 100 000 markkaa (miljoonasatuhatta markkaa) ja se oli hyvä hinta – oikeastaan enemmän mihin olimme varautuneet.

Tässä oli maamiesseuran sihteeri Sulevin kertomana Sompion maamiesseuran talon kohtalo enemmän kuin pähkinän kuoressa.

(Suuret liikemiehet ovat aina kertoneet, että kauppa on silloin onnistunut, kun kumpikin osapuoli on tyytymätön tulokseen. Nyt ei käynyt näin, mutta eiköhän silti korvaslaiset tässä kaupassa vetäneet pidemmän korren)!

Suluissa olevat tekstit ovat kirjoittajan lisäyksiä.

Erkki Martin 17.12.2018